ЭКСКУРСІЙНЫ МАРШРУТ «АД СПАДЧЫНЫ МАЛОЙ РАДЗІМЫ – ДА СПАДЧЫНЫ БЕЛАРУСІ»

Аўтары: навучэнцы ДУА «Зенькавіцкі вучэбна-педагагічны комплекс дзіцячы сад – сярэдняя школа Уздзенскага раёна» Мінскай вобласці.

Кіраўнік: Тоўстая Людміла Мікалаеўна, настаўнік геаграфіі і гісторыі.

Мэта экскурсіі: садзейнічаць выхаванню пачуцця патрыятызму, любві і павагі да Радзімы, роднага краю.

Задачы экскурсіі:

пазнаёміць экскурсантаў з выдатнымі мясцінамі Уздзеншчыны і сумежных раёнаў;

паказаць ролю традыцый, звычаяў у развіцці беларускай культуры, паказаць асаблівасці этнічнай культуры, побыту малой радзімы і Беларусі;

выхоўваць беражлівыя адносіны і павагу да беларускай культуры.

Від экскурсіі: аўтобусная

Працягласць: 7 гадзін (без затраты на дарогу)

Маршрут экскурсіі: месца сустрэчы з групай Мінская вобласць, Узденскі раён, агр.Зенькавічы, завулак Школьны (будынак школы).

ДУА "Зенькавічскі вучэбна-педагагічны комплекс дзіцячы сад-базавая школа імя А.І.Якімовіча" - Зенькавіцкі Дом культуры - Уздзенскі гісторыка-краязнаўчы музей - Царква Святых апосталаў Пятра Паўла - В.Дудзічы Пухавіцкага раёна - Музейны комплекс «Дудуткі» - в.Азярцо Мінскага раёна - Беларускі дзяржаўны музей народнай архітэктуры і побыту.

Змест экскурсіі:

Дадзены культурна-пазнавальны экскурсійны маршрут распрацаваны з выкарыстаннем этнічных асаблівасцей Беларусі, у тым ліку Мінскай вобласці і яе цэнтральных раёнаў – Уздзенскага, Пухавіцкага і Мінскага. Маршрут пазнаёміць экскурсантаў з народнымі традыцыямі, звычаямі, абрадамі беларусаў, дазволіць дакрануцца да матэрыяльнай і духоўнай спадчыны беларускага народа на прыкладзе народных рамёстваў, фальклорных асаблівасцей, ежы, адзення і інш.

У час падарожжа можна даведацца пра жыццё, побыт і культуру беларусаў, пазнаёміцца з узорамі народнай архітэктуры, акунуцца ў цікавы і разнастайны свет народнага майстэрства і творчасці, прайсціся сцежкамі

вёсак розных куткоў Беларусі і сваёй малой радзімы, адпачыць у маляўнічых куточках прыроды.

Пачнецца экскурсійны маршрут у музеі ўстановы адукацыі, пройдзе па Уздзеншчыне, пухавіцкай зямлі і закончыцца ў Мінскім раёне.

Выбраны ён не выпадкова, бо наша малая радзіма – Уздзеншчына налічвае больш 150 помнікаў гісторыі, археалогіі і архітэктуры мясцовага значэння, маюцца і рэспубліканскія каштоўнасці: курганны могільнік IX-XII стст., кальвінскі збор, сядзібна-паркавыя комплексы «Кухцічы», «Таўкачэвічы», сядзіба «Наднёман». Цікавы і касцёл Святога Крыжа, і царква Святых апосталаў Пятра і Паўла ў горадзе Узда.

Не менш цікавымі аб’ектамі культуры багаты нашы суседзі – Пухавіцкі і Мінскі раёны.

Гісторыя і культура нашай краіны складалася стагоддзямі, іх ствараў народ. Гэта можна прасачыць не толькі ў буйных гарадах, якія валодаюць вялікімі славутасцямі. Практычна кожны сельскі населены пункт, невялікі пасёлак або гарадок у Мінскай вобласці, мае сваю самабытнасць і захоўвае ў сабе культуру беларускага народа. Захоўвае гэта і Уздзенская зямля. Наш культурна-пазнавальны маршрут пракладзены так, каб наведаць аграгарадкі і іншыя населеныя пункты Мінскай вобласці, пра якія, магчыма, многія суайчыннікі не ведаюць і нават не чулі. А таксама зазірнуць у добра вядомыя музеі Міншчыны.

ТЭХНАЛАГІЧНАЯ КАРТА МАРШРУТА ЭКСКУРСІІ
«АД СПАДЧЫНЫ МАЛОЙ РАДЗІМЫ – ДА СПАДЧЫНЫ БЕЛАРУСІ»

Маршрут экскурсіі	**Прыпынкі**	**Аб’екты паказу**	**Працягласць экскурсіі**	**Назва падтэм і пералік асноўных пытанняў**
Месца прыёму групы	Школы в.Зенькавічы, перад цэнтральным уваходам у двор			
агр. Зенькавічы Уздзенскага раёна	Двор установы адукацыі	Панарамы школы	10 мін.	аг.Зенькавічы, школы, геаграфічнае становішча, гісторыя, сучасны выгляд.
	Літаратурна-краязнаўчы музей установы адукацыі	Этнаграфічны аддзел музея	40 мін.	Агульныя звесткі пра музей. Агляд экспазіцый. Расказ пра музейныя прадметы. Расказ пра традыцыі і звычаі Уздзеншчыны. Майстар-клас па рабоце з прадметамі побыту (прасам, качалкай і інш.).
	Актавая зала ўстановы адукацыі	Выстава-кірмаш «Гасцінцы нашых бабуль».	30 мін.	Знаёмства з ежай сельскай мясцовасці, продаж салодкай прадукцыі, створанай па рэцэптах бабуль.
Лагічны пераход: Зенькавіцкі Док культуры знаходзіцца ў 800 метрах ад школы, у цэнтры ААТ «Уздзенскі». Пабудаваны ў 60-х гадах XX ст.				
	Зенькавіцкі Дом культуры	Выстаўка «Рук залатых зямныя цуды». Традыцыі вёскі. Беларускія народныя песні.	30 мін. 20 мін. 20 мін.	Агульныя звесткі пра майстроў вёскі. Сустрэча з майстрамі вышыўкі, пляцення і інш. Агляд выставы. Знаёмства з традыцыямі вёскі. Развучванне беларускіх народных песень.
Лагічны пераход: у 4 км ад аг.Зенькавічы знаходзіцца раённы цэнтр г.Узда, дзе мы наведаем гісторыка-краязнаўчы музей і разгледзім царкву Святых апосталаў Пятра і Паўла.				
На шляху следавання да Узды		Панарама з вокнаў аўтобуса		Коратка расказаць гісторыю Уздзенскага раёна.
Горад Узда	На стаянцы пабач з музеем	Панарама музея і наваколля	10 мін.	Узда – старажытны горад Беларусі.

		Уздзенскі гісторыка-краязнаўчы музей	40 мін.	Уздзенскі гісторыка-краязнаўчы музей – навукова-даследчая і выхаваўчая ўстанова культуры: агляд экспазіцый музея, наведванне «Хаткі ганчара».
Лагічны пераход: у трох хвілінах язды ад музея знаходзіцца царква Святых апосталаў Пятра і Паўла – помнік архітэктуры пачатку XX стагоддзя.				
	На стаянцы побач з царквой	Царква Святых апосталаў Пятра Паўла	10 мін.	Царква Святых апосталаў Пятра і Паўла – пабудова 1905 г. па праекце епархіяльнага архітэктара У.І.Струева. Расказаць пра гісторыю будаўніцтва царквы, асаблівасцях архітэктуры, пра свяшчэннікаў царквы.
Лагічны пераход: у 60 кіламетрах ад Узды ў Пухавіцкім раёне побач з вёскай Пціч знаходзіцца музейны комплекс старажытных промыслаў «Дудуткі».				
На шляху следавання да Дудзіч		Панарама з вокнаў аўтобуса		Коратка расказаць пра этнаграфічныя асаблівасці Уздзенскага раёна.
В.Дудзічы Пухавіцкага раёна	Стаянка музейнага комплекса «Дудуткі»	Аглядавая экскурсія па музею пад адкрытым небам	1 г. 30 мін.	Наведванне аб'ектаў музея: млына, хаткі завозніка, храма, бровара, птушынага двара. Знаёмства з майстэрнямі: дрэваапрацоўкі, ткацтва, кузняй, ганчарства, пякарняй. Наведванне карчмы, бара «Шынок» (па жаданні).
Лагічны пераход: у 60 кіламетрах ад аг.Дзешчанка ў прыгарадзе Мінска знаходзіцца в.Азярцо,дзе мы наведаем Беларускі дзяржаўны музей народнай архітэктуры і побыту, здзейснім заключную экскурсію на маршруце, пагуляем пад адкрытым небам і пазнаёмімся з народнай,традыцыйнай культурай Беларусі ў адзінстве яе рэгіянальных і лакальных асаблівасцей.				
На шляху аг.Дзешчанка да Азярца		Панарама з вокнаў аўтобуса		Расказаць аб асаблівасцях прыроды цэнтральных рэгіёнаў Беларусі і яе ўплыве на забудову пасяленняў.
В.Азярцо Мінскага раёна	Стаянка Беларускі дзяржаўны музей народнай архітэктуры і побыту	Навукова-эспазіцыйныя сектары: Центральная Беларусь, Паазер'е, Падняпроў'е.	1г. 30мін.	Асаблівасці гісторыка-этнаграфічных рэгіёнаў Беларусі. Расказаць пра асаблівасці забудоў, разгледзіць калекцыі музейных прадметаў.
Заключэнне, падвядзенне вынікаў, адказы на пытанні экскурсантаў				

Фота 120. Царква святых апосталаў Пятра і Паўла, г. Узда

Фота 119. На экскурсіі ў школьным музеі в. Дзешчанка

Фота 122. Музейны комплекс «Дудуткі»

Фота 123. Беларускі дзяржаўны музей народнай архітэктуры і побыту